

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 HIL.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvas szerkesztő:
SÍPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Debreczen elmaradottsága.

Debreczen, július 2.

Mi debreczeniek nagyra vagyunk a mi városunkkal. Büszkén verjük mellünkét ha Debreczenről van szó és szeretjük hangoztatni, minden téren milyen óriási a fejlődés, a haladás.

Mégis, ha egy két idegen idevetődik, sajnos tapasztalja, hogy kilenc tizedrésze sem úgy van, ahogy állítjuk.

Legnagyobb bajunk az, hogy nyíltan nem merünk színt vallani. Önmagunkban, egymás között elismerjük hátramaradottságunkat, de azért nem törekszünk a helyzet javításán.

Ha őszinték akarunk lenni, nem tagadhatjuk el, hogy Debreczen fejlődése más városokhoz viszonyítva sok tekintetben elmaradt. Ennek főokát abban találjuk, hogy városunknak és polgárainak vagyoni viszonyai bizonyos conservatizmust teremtettek, amely — sajnos — a fejlődésnek gátat vetett.

A vagyoni viszonyok szülte conservatizmust az emberi természet gyarlóságából kifolyólag egy képzelte fölény érzetét ébreszti és teremti meg úgy a

közéletben, mint az egyesben. A képzelte fölény érzete pedig elhomályosítja a tiszta látást, mert szűkíti a látókört és azzal a veszéllyel jár, ha állandóan kifejleszti bennünk a gyarló gögőt, amelyet — hiába tagadnánk — rólunk a város határain túl is ösmernek.

Bármily dicsérendő legyen is local patriotismusunk, nem jogosít fel bennünket arra, hogy bajunkat elhalaszszuk, hogy létező bajunk javítása elől elzárkózzunk.

Ébredjünk fel végre lethargiánkból és lássuk be, hogy még néhány évtized előtt mindegyik városban rohamos volt a fejlődés, mi az ujitástól irtóztunk. Részleteiben is lesz alkalmam ezt majd kimutatni.

Súlyos okai vannak ennek. Tehetségünket és erőnket a városi ügyekben javarészt felemészttette a közgyűlési teremben uralkodó pártpolitika.

Lenyűgözi a közérdek előbbre vitele érdekében kifejtethető tevékenységünket a lépten nyomon a közérdekbe ütköző magánérdek.

Még ma sem akarjuk belátni, elmultak a régi jó idők, amidőn még talán volt jogosultsága azon felemelő

önérdeknek, amelyet a debreczeni civitás állapota adott.

Ma már több mint egy évtizede benne vagyunk — gazdagságunk dacára — a nagy községi pótladóban, a városi vagyont milliók terhelik és elmaradottságunk városunk fejlődésében minden téren szembeszökő.

Ma már kezdünk némileg öntudatra ébredni, de ez is csak úgy félálomban történik.

Ébredjünk fel végre teljesen, nyissák fel szemüket az érdekeltek és az intézők, amit lehet tegyenek jóvá.

Tudjuk nehezen fog menni az elmulasztottakat helyrehozni, de ha csak olyan immel ámmal csináljuk, újabb évtizedek múlva jutunk csak oda, amit a többi, sokkal szegényebb városok rövid pár év alatt elértek.

Csak hogy ezekben a városokban előrelátóbbak voltak. Az intéző körök tevékenysége, nem tisztán csak a pártpolitikába és a közérdeket mélyen bántó magánérdek sártengerébe fulladt bele. Mindezeknél fontosabb szempont volt, hogy városunk fejlődjen minden téren. Tevékenységüknek eredménye is volt. Kövessük példájukat mi is.

L. J.

Az igazi író.

Brands György „Az irodalom” címen monográfia-sorozatát ad ki. Ebben jelent meg legújabbán egy Anatole Franceról szóló kis kötet, mely Franciaország legnagyobb élő íróját remek vonásokkal jellemzi. Ez a kötet Brandest is kritikai lehetőségének zenitjén mutatja be. Itt adjuk azt a kis bevezető razümet, mely legszebb része Brandes írásának:

— Az igazi író azon ismerhető meg, hogy mihelyt egyetlen oldalt olvasunk művéből, találunk benne legalább egy olyan mondatot vagy fordulatot, melyet csak ő írhatott meg. Vegyük például a következő mondatot:

„Ha hihetünk ennek a békességes lelkipásztornak, akkor az isteni jószág elől egyáltalán nem szökhetünk meg: valamennyien a paradicsomba kerülünk — még akkor is, ha nincs paradicsom — a mi roppantul valószínű.”

Ez a mondat Renanról szól, s Renan egyik tanítványától kell származnia, a kikek tréfálkozása talán kissé szabadabb a mesterénél. Vagy olvassuk ezt a mondatot:

„Négy férfi özvegye volt ez a nő — egy borzalmas asszony, akiről mindent feltételeztek, csak azt nem, hogy valaha is szeretett volna, tehát tisztelték és becsülték.”

Csak egy ember van, aki ezt írhatta. Tréfás hangon bizonyítja, hogy a társadalom mindent megbocsát a nőnek, kivéve a szenvedélyét és csak úgy felületesen, mint valami közben támadt eszmét adja az olvasó tudtára. Vagy ez a mondat:

„Ne szeressük a természetet: a természet nem érdemes a szeretetre; de gyűlőlnünk sem kell, mert erre sem érdemes. A természet minden. Óriási teher lehet ez mindennek lenni. Nehézkessé és élhetetlenné teszi hordozóját.”

Csak egy dolog van; ami menti a természetnek velünk szemben való kegyetlenségét: hogy óriási teher lehet mindennek lenni. Tessék elolvasni a következő passzust:

„Valóságos kin gondolkozni! Isten menten meg tőle, fiam, mint a hogy megmentette tőle legnagyobb szentjeit és azokat a szellemeket, a melyeket különö-

sen szeretett és amelyek életét örökkévalóságra rendelte.”

Egy pap mondja ezeket és az iróniának legkisebb nyoma nélkül. Itt duplán van kifejezve az irónia. A szerző mosolyog a pap komolyságának háta mögött. Iróniájában olyan kemény, mint senki más. Így szól: politikai dolgokban Cicero a középszerűek egyik leghatalmasabbika volt.

Szatirájában olyan festői, mint kevés másik. Mi többiek ezt a fordulatot használjuk: „Egyenlőség a törvény előtt: a törvény előtt, melyet a jómódúak, a szegények és a férfiak az asszonyok számára állítottak föl.” Mi többiek azt állítottuk, hogy az ideális igazság az egyesek különböző természete szerint alkotott törvény előtti egyenlőség lenne. De ha a következőket olvassuk: „A törvény méltóságos egyformaságában tiltja meg gazdagnak és szegénynek egyaránt, hogy a hidak alatt háljon, hogy végigkoldulja az utcákat és hogy kenyeret lopjon” úgy tüstént tudjuk, hogy ki lehet, a ki ezt írta.

Ez csak Anatole France lehet. Stílusában a legfeltűnőbb az irónia; tüstént

Hol tölthetjük legkellemesebben

szabad időnk a fényesen berendezett és minden igényeket kieléplítő **Széchenyi kávéházban** Petőfi-tér 7. sz. Naponta zene-estély. Naponta zene-estély.

A csehek mozgolódása. Bécsből távirják: A király elutazása előtt kihallgatáson fogadta Pacak cseh minisztert és Klein igazságügyminisztert, akikkel a legutóbbi választás által teremtett parlamenti helyzetről tanácskozott.

Ujabb bécsi távirat jelenti: A cseh képviselők a cseh beszédekre jegyzőkönyvbe való fölvétele doigában engedtek, most már nem kívánjuk, hogy a cseh beszédeket cseh gyorsírók följegyezzék és ezeket a jegyzőkönyvbe bevegyék, hanem beérik avval, hogy a cseh nyelven beadott indítványokat és interpellációkat a jegyzőkönyvbe befoglalták.

Ezt a kívánságukat valószínűleg teljesíteni fogják.

Izgalmas ülés a Házban.

Verekedő képviselők.

— Express tudósítás. —

Budapest, július 2.

A képviselőház mai ülése alatt izgalmas jelenetek játszódtak le. Anynyira felháborította a horvátok szerencsétlen obstruálása a képviselőket, hogy nyíltan kikelték ellenük és Fernback Károly magából kikelve a már kétszer rendreutasított Magdics Peronak oda kiáltotta:

— Svina (disznó).

A közbekialtásra tomboló jelenetek következtek, a horvátok dühösen felugráltak ökleikkel fenyegetőztek, ordítottak, a szélső balon is felugráltak! Az emberek egymás felé rohantak s a nagy zürzavarban Rakovszky elnök birtelen felfüggesztette az ülést.

A képviselők pár pillanat alatt egy tömegbe olvadtak a Ház közepén. Heves disputa következett magyarok és horvátok között. Különösen két képviselő kapott egymással nagyon hajba,

elárulja, hogy tulajdonosa Renan utódja. De France iróniája a rokonság ellenére is más, mint Renané. Renan mint történeti vagy kritikai író saját nevében beszél és filozófikus darabjaiban, különösen pedig filozófikus párbeszédeiben állandóan az ő hangját halljuk beszélni. France iróniája a nyíltszivűség mögé rejtőzik el. Renan elrejtőzik, France átváltozik. Olyan nézőpontról beszél, mely éppen ellenkezője saját felfogásának, de mégis meg lehet érteni, hogy mit mond.

Más író lehet éppen olyan tréfás, éppen olyan irónikus, vagy legalább is látszhatik olyannak és mégsem hasonlítható hozzá. Mintha a porcellángyárba viszünk idegen gyárból származó darabot; lehet az éppen olyan finom, éppen olyan jó, éppen olyan diszes, mégis, mikor az elárúsító kisasszony kezébe veszi, tüstént megérzi, hogy más anyagból van csinálva.

Ha France-ról van szó, soká keresgethet az ember, míg talál anyagot, mely egyenlő értékű France-ével, a melyek 36 évi munkával sikerült neki összeállítania.

az egyik úgy látszott, hogy valami nagyon haragos horvát és másik egy még haragosabb magyar. Mikor legjobban szidták egymást s vagdosták egymás fejéhez: Te gaz horvát! Hirtelen oda lépett ifjabb Madarász József és bemutatta őket egymásnak:

— Kaszits Antal — Emődy József!

Óriási derűtség támadt e leleplezésre az egész Házban, de erre vége szakadt a zajnak.

Szómegevonások.

Az ülésről ez a tudósításunk számol be:

Elnök: Návay Lajos.

A vasutas javaslatok címénél.

Privicsevics Szvetozár beszél s közjogi fejtegetésekbe bocsátkozik.

Elnök: Tessék a tárgynál maradni. (Helyeslés balfelől.)

Privicsevics Szvetozár folytatja beszédét.

Elnök: Ha a képviselő ur folyton eltér a címtől, kénytelen leszek tőle a szót megvonni.

Privicsevics Szvetozár: Ujból közjogi fejtegetésekbe kezd.

Elnök: Megvonja tőle a szót. (Általános helyeslés. Zaj a horvát padokon.)

Vinkovics Bozsó: A házszabályokhoz szól s az elnök eljárását kritizálja. (Zaj.)

Elnök: A házszabályok az elnök kötelességévé teszi, hogy kétszeres eredménytelen figyelmeztetés után megvonja a szót. Itt nincs vitának helye.

Bolics Vatrosláv: Közjogi magyarázatokhoz fog.

Elnök: Kétszeri figyelmeztetés után megvonja a szót.

Lorkovics Iván: (Nagy zaj. Felkiáltások: Úljön le!) A képviselőnek joga van arra kérni a Házat, hogy eltérhessen a tárgytól...

Elnök: De a képviselő ur nem kérte. Kétszer figyelmeztettem, nem használt, tehát megvonom a szót. (Helyeslés.) Privicsevics Szvetozár: Azon a címen kér szót, hogy az elnök az ő nevét említette.

Nagy zaj.

Elnök: Ezzel az ürügygel nem lehet polémiát kezdeni. Én nem említettem az ő nevét! Ki következik?

Jegyző: Pozovics Dusán!

Privicsevics Szvetozár: Állva marad. (Zajos felkiáltások: Leülni!)

Popovics Dusán: A zárószó jogával élve, indítványát fejtegeti. (Nagy zaj.)

Elnök: Kéri, hogy a Ház hangulataira való tekintettel rövid legyen.

Popovics Dusán: Hosszas fejtegetés után szünetet kér. (Derűtség.)

Elnök: Nem adok szünetet.

Popovics Dusán: Engedelmet kér, hogy a tárgytól eltérhessen.

A Ház az engedélyt nem adja meg.

Éber Antal: Nem kell megengedni, hogy itt komédiázzon!

Popovics Dusán: Az 1868...

Förster Ottó: Pénzt számol?

Elnök: A kiegyezési törvényről ne tessék szólni. Másodszor figyelmeztetem.

Popovics Dusán: Mar másodszor? (Nagy derűtség.) Tovább beszél.

Elnök: Megvonja tőle a szót. (Felkiáltások: Gratulálunk Dusán!)

Surmin György: Több elnöki figyelmeztetés dacára szerencsésen sikerül befejezni zárószavát.

Modrusán Gusztáv: Elmondja záró beszédét.

Az elnöki széklet Justh Gyula foglalja el.

Elnök: A vitát bezárja. Jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kért. De egyben husz — a magyar koalícióhoz tartozó — képviselő a szavazás holnapra való halasztását kérte. Így a névszerinti szavazás holnap lesz meg.

Az első szakasznál

Lorkovics Iván: Beszél.

Elnök: Kéri, ne éljen vissza a Ház türelmével.

Lorkovics Iván: Folytatja beszédét

Rendreutasítások.

Az elnöki széklet Rakovszky István foglalja el.

Lorkovics Iván tovább beszél.

Elnök: Háromszor figyelmezteti, majd megvonja tőle a szót. (Zaj.)

Lorkovics Iván: A házszabályokhoz kér szót.

Felkiáltások: Nem lehet.

Elnök: Kérem én ismételtlen fogom alkalmazni a 255 §-t. Ki következik?

Surmin és Viakovics egyszerre állanak fel.

Elnök: Hány Vinkovics van a Házban.

Vinkovics beszél.

Elnök: Többször figyelmezteti s mint hogy sok szünetet tart a szóló, mást szólít fel. (Óriási zaj, lárma. Egy éles horvát hang hallik.)

Elnök: Kérem ki volt az? Hogy hívják?

Magdics Pero feláll.

Elnök: Magdics képviselő urat rendreutasítom.

Magdics Pero szól valamit, miért is az elnök ismét rendreutasítja. Nagy lárma és zaj közepette Fernbach sértő horvát szót kiált Magdics felé, erre a horvátok felugrálnak, ökleikkel fenyegetnek a függetlenségi padok felé. Óriási lárma.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

Elnök: Fernbach képviselőt utólag rendreutasítja. Ki következik?

Éber Antal feláll, de sokáig nem szól.

Zárt ülés.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő aláírásával iv érkezett hozzá, melyben a zárt ülés elrendelését kéri. Elrendelem a zárt ülést. Az ülést öt percre felfüggeszti.

Rakovszky elnök felszólítja a zárt ülést kérő iv aláírót, terjesszék elő indokait, amiért zárt ülést akarnak.

Popovics Dusán: Magyarul szól, mivel értésére jött, hogy nem lehet jelen a horvát tolmács s így nem beszélhet horvátul. Előbb azt vitatja, hogy így is jöhetnek van horvátul beszélni, de azért mégis horvátul terjeszti elő kifogásait.

Elnök konstatálja, hogy az obstruktorokkal szemben legmesszebb menő engedelkenységgel kezeli a házszabályokat, (de minden esetre szigorúan meg is fogja azokat tartatni. Többször megint a szónokokat s csak azután vonja meg a szót.

Holló Lajos: Igéretet ad az elnöknek.

Elnök: Konstatálja, hogy zárt ülésnek szüksége nem forog fenn, ezért megnyitja a nyílt ülést.

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék- király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

Lebecsült debreceni vasut építés.

Szabolcs megyében haragszanak. A nyirbátori vasut miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 2.

A mióta a H. Sámsontól Nyirbátorig vezető vasutvonal építése a komolyság jegyében lépett, a szomszédos Szabolcs vármegyében ugyancsak izgatottak a kedélyek. A vármegye vezető szerepét vívó köreiben igen barátságatlan, sőt zord arcokkal nézik Debreczen terjeszkedését s minden áron azon vannak, hogy Szabolcs megye gazdasági érdekeinek Debreczenbe való koncentrálására irányuló mozgalmak lehetőleg elfojtassanak, vagy ha ez nem sikerül, úgy béníttassanak meg, hogy az egészséges fejlődésnek hasznát ne láthassa a város.

Mint nyiregyházi tudósítónk jelenti, tegnap Vay Ádám gróf főispán értekezletet hívott össze egy új vicinális vasut építése ügyében.

A szabolcsiak ugyanis belátták azt, hogy a Debreczenből Nyirbátorig tervezett vasut vonaltól nagyon is elkéstek, elhatározták, hogy konkurenciát csinálnak a gazdasági érdekek kihasználása körül s új vasutat építenek Kisvárdától—Mada—Bátor—Érmihályfalváig.

Az értekezletet ez ügyben tartották meg s ugyancsak lebecsülték a H. Sámson-Nyirbátori vasut építésének tervét.

Maga Vay Ádám gróf főispán is kifejezést adott e belső ellenszenvének, de azért takargatta, szépítgette a dolgot s annak az örömeinek adott kifejezést, hogy az új vasut Szabolcs megyének nagyobb szolgálatot tesz, mint a debreczeni. A főispán a többek között ezeket mondotta:

A kisvárdai—nyirmada—nyirbátor—érmihályfalvai vonal sokkal üdvösebb, mint az amely Nyirbátort Hajdusámsonon át Debreczennel akarja összekötni. Az érmihályfalva—kisvárdai vonal a vármegyének eddig a vasutat és megfelelő közlekedési utakat nélkülöző részeit kötve össze Kisvárdai és Csapontól Galiczia felé, amerre pedig a vármegyének terményei szállítatnak. Ellenben a vármegye érdekeivel ellentétben állanak tartja azt, hogy a vármegye egyes részei idegen vármegye székhelyével hozassanak közvetlen vasuti összeköttetésbe. A maga részéről biztosította az értekezletet, hogy az érmihályfalva—kisvárdai összeköttetés létesítését úgy a törvényhatóságnál, mint a kormánynál támogatni fogja.

Debreczen városának ezzel szemben nincs más mit tennie, minthogy feltétlenül ragaszkodjék a nyirbátori vasut mielőbbi kiépítéséhez s óriási hozzájárulását tekintve követelje a guti erdőséghez vezető szárnyvonal kiépítését. Habár a törvényhatóság az építő vasutársaság kérésére egyelőre kikapcsolta a feltételek közül ezt a pontot, a közigazgatási bejárás alkalmával, feltétlenül követelnie kell, mert debreczeni érdekeket csak így szolgálhat az új vasut.

Nem szabad

figyelmen kívül hagyni, hogy a

Öngyilkos urileány.

A púp miatt a halálba.

Tragédia egy puszta.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 2.

Gróf Stubenberg József földbirtokos védi uradalmán megrázó tragédia történt szombaton. Az uradalom főtisztjének Fodor Jánosnak leánya: Mariska szíven lötte magát.

A szomorú eseményt hosszú, esztendőkre visszamenő keserűség és bánat készítette elő, Fodor Mariska pupos volt. Ez a testi fogyatkozás a finom lelkű urileányt szüntelen szomorúvá, zárkózottá tette. Életének nagy tragikumát ismerte fel benne: boldogságának, jövőjének erős akadályát. A kisleány melancholiája az évek során át csak növekedett, hatalmasodott. Ugy látta, hogy el van zárva előle mindörökké a férhezmenés útja. Értésülésünk szerint reménytelen szerelme is fokozta Fodor Mariska kiskorúságát.

A védi pusztá tragédiája szombaton történt. Fodor Mariska délelőt, még a konyhában főzött anyjával együtt, később az édesatyja eltávozott hazulról a pusztára. A fiatal leány apja távozása után szintén kiment az uradalom épületéből. Délben az ebédhez érkezett vissza Fodor János. Csodálkozva látta, hogy leánya a szokástól eltérően nincs az asztalnál. — Tehát a kisebbik leányát küldte el Mariska keresésére. A gyermekek a leányt nem találták. Ekkor Fodor Jánosné — a pupos leány mostoha anyja nézett utána. A szobákban kereste. Az egyik szobában le volt eresztve a függöny s beléptekor ott találta a leányt a pamlag előtt. Ijedten szökött be férjébe. A függönyt felhúzták s ott feküdt előttük a szerencsétlen leány várban fagyva. Apjának volt egy revolvere, melyet mindig töltve tartott: ezt a revolvért tárták a leány mellett. Fodor Mariska akkor már halott volt.

A pusztá gyászos eseménye, a pupos leány szomorú sorsa hamar közhírré vált. A megtört szülők jelentést tettek a margittai főszolgabírósnál. A helyszínen megjelent hatósági személyek kétségtelenül megállapították, hogy Fodor Mariska önkézeivel vetett véget életének. Az apa vallomása szerint a leány végzetes tettét csakis azért követhette el, mert a púp miatt már kora ifjúságában zárkózott természetűvé vált s torz alakkal nem akart mint leány megőregedni. Fodor Mariskát a szomszédos Albison temették el nagy részvét mellett.

Debreczeni tanintézetek értesítői.

Egy esztendő eredménye.

Jeles tanulók.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 2.

Péter és Pál apostolok napján bezártak Debreczenben az összes iskolák kapui.

A debreczeni tanintézetek értesítői közül eddig két középiskoláé, a kegyesrendi róm. kath. gimnáziumé és az állami főreál iskoláé fekszik előttünk. A tanintézetek adminisztratív dolgairól nem számolunk be, mert azok ismeretesek. A

két tanintézet igen szép eredményt produkált az idén is tulszárnyalja a multat. Az ifjúság általán véve komolyan vette a célt, mely miatt a tudomány falai közé járt.

Érdekesnek tartjuk felsorolni a két közép iskola jeles rendű tanulóinak névsorát, mely a következő:

A róm. kath. főgimnázium. I. a osztály: Ács Géza és Kiseka Vince, I. b. Bihon István, Fábrián Antal Béla, Hóra Dániel és Katona János.

II. a. Friedmann Lajos, Gottlieb József, Hetey Zoltán és Uhlarik Béla.

II. b. Bornemisza Géza, Miskolczy Nándor, Schlotter Ferenc és Tóth János.

III. osztály: Hadházy Ferencz, Kőszeghy Béla, Popper Ferencz és Rankai Géza.

IV. osztály: Birnbauer Jenő, Csengeri Imre és Plesa István.

V. osztály: Móró Lajos és Polgár Marcell.

VI. osztály: Grünberger Jakab, Kemény Géza, Sememsey Lajos és Szabó Gyula.

VII. osztály: Balog Zsigmond és Kardos István.

VIII. osztály: Frank László, Husz Ödön és Irinyi István, a kik az érettségi vizsgát is jelesen állották ki. A főreáliskolában jeles tanulók a következők:

I. osztály: Eckstein József, Nagy Lajos és Pásztor Ferencz.

II. osztály: Dietl Tivadar és Simon Károly.

III. osztály: Fejes Gyula és Szántó Sándor.

IV. osztály: Szántó Lajos.

V. osztály: Kardos Ferencz.

VI. osztály: Egerváry Jenő, Lackó Béla és Goldstein Dezső.

VII. osztály: Goldstein József és Nádasdi József.

VIII. osztály: Glück Sámuel és Mózes Sámuel, a kik szintén jelesek állották ki az érettségi vizsgálatot.

Az ev. ref. gimnázium értesítőjéről nincs módunk beszámolni, mivel a gimnázium igazgatója az ősi szokáshoz híven csak július második felében szokta ezt közreadni. Annak idején természetesen számolunk erről is, sőt a közben megjelenő értesítőkről is.

Összeégett gyermek leány.

Halálos szerencsétlenség Tetétlenen.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 2.

Megdöböntő szerencsétlenség történt tegnap Tetétlenen. Egy fiatal, alig 13 éves leányka égett össze és szenvedett súlyos égési sebeket. A részleteiben megrázó szerencsétlenségről az alábbi tudósítás ad számot.

Ungár Hermína alig 13 éves leányka volt, de az élet küzdelmeivel már korán meg kellett ismerkednie. Mig édes anyja nehéz napszamos munkával kereste kenyerét, addig Ungár Hermína odahaza a háztartás gondjait intézte. A munkából hazatérő édes anyjának készített naponta friss enni valókat.

Tegnap is így volt. Mig édesanyja oda volt dolgozni, addig ő ebédet ké-

legelőbb butor-raktár

kizárólag jobb minőségű polgári és urasági lakásokhoz a WEISZ GYULA

Debreczen, Széchenyi-
ute a 19-ik szám alatt

nagy butorvásárt rendez,
legelőbb választékú raktáraiban. Ajánlatos tehát
legelőbb butorraktárát Debreczen, Széchenyi-utca
19. szám alatt. — Mindennemű kárpitos és
díszítő munkát gyorsan készit.

szített. — Eközben érte a szerencsétlenség. Eddig még meg nem állapítható módon ruhája tüzet kapott és az egy pár pillanat alatt lángba borította testét. A leány borzasztó kínjai közepett segítségért visitott, de mire az megérkezett már eszméletlen állapotban fetrengett a konyha földjén.

Orvost hívtak, ez bekötözte a sebeket s a szerencsétlenül járt leányt további gyógykezelés végett behozatta a debreczeni kórházba. Ungár Herminé a vasúti állomástól a mentők vitték be a kórházba, ahol nyomban ápolás alá vették. A kórház orvosai mindent elkövettek, hogy a szerencsétlen leányt megmentse az életnek, de az előreláthatólag nem fog sikerülni, mert a leány sérülései oly nagyok s oly veszedelmesek, hogy azok még erős, férfi fizikumot is kimerítenének. Az orvosok véleménye szerint még a reggelt sem éri el.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Ülések a városházán.** A nyári szünetnek nyoma van a városházán. A tisztviselői-kar ugyancsak pontosan tartja be a hivatalos órákat s délután egy árva lelket se találni a hivatalos szobákban. Mindazonáltal a lassan esőrgedező városi ügyek intézésére e héten két ülést is tartanak. Az egyiket a szegényügyi bizottság tartja a másikat a közigazgatási bizottság. Mindkét ülés e hó 5-én lesz.

— **A Hortobágy hasznosítása.** Mégis csak gondolkodnak erre a fontos ügyre a város közügyeit intéző körökben. Örömmel veszi mindenki tudomásul, hogy a nyár nem fog a nélkül elmúlni, hogy a Hortobágy hasznosítása ügyében a tárgyalásokat fel ne vennék újból. Lehet, hogy ezek az új tanácskozások, melyek a hét szombatján kezdődnek, nagyobb eredményre fognak járni, mint az eddigiek s a közgyűlés adta határidőre, komoly tárgyalás alapját képezhető javaslat fog a törvényhatóság elé kerülni.

— **Debreczen választói.** Ismeretes, hogy a város 1908. évi választóinak névjegyzéke még május havában elkészült s közszemlére ki is volt téve a törvény megjelölt határidőre. Ez idő alatt azonban felszólamlás nem érkezett be a névjegyzék ellen. Debreczen központi választmánya ma délelőtt tartott ülésén konstata, hogy a névjegyzéket senki se kifogásolta s ezért megállapítottak jelentette ki. A névjegyzéket jóváhagyás céljából a belügyminiszternek küldte fel a város.

— **Az aratás** Péter és Pál napján a hajdusági aranykalászos rónákon megpendült a kasza s mindenfelé serényen hozzáfogtak az aratáshoz. Egyelőre csak az árpát aratják, de a nap érlelő heve néhány nap múlva már a rozs és buza kalászkait is oda fejlesztik, hogy az aratók sarlója megpendülhet a buzavirágos táblákon is. Most már meg lehet állapítani teljes valóságában, a terménykilátásokat is, amennyiben a vetések fejlődése

most már megakadt s csak néhány napi érése van szükségünk. A megye különféle vidékéről vett jelentés szerint, általában közepes eredményre lehet kilátás. Az eredmény jóval alatta marad a múlt évinek. A csendőrpáncsnokságtól vett értesülésünk szerint az aratás mindenfelé legnagyobb rendben folyik. A csendőrsőket megerősítették s a hangulattól következtetve minden zavargás nélkül fog lefolyni a nagy munka.

— **A megye telefonja.** Hajdu vármegye telefon hálózatát egy hónap óta építik. A munka dicséretesen halad előre. Csak pár nap kérdése, hogy Balmazújvárost elérje a vonal. Amint Ujvároson az utolsó csöveket lehelyezik, Ujvárost nyomban bekapcsolják a forgalomba. Így tehát pár nap múlva a megye legmesszebb eső községe közvetlen összeköttetést kap a debreczeni központtal.

— **Utóállítás.** A havonta megtartani szokott katonai utóállítás e hó 5-én lesz a Pavillon laktanyában, a hol is a rendes sorozásról elmaradt hadköteles ifjak kerülnek a bizottság elé.

— **A kistemplom tornya.** Még most is a kis templom tornyáról és annak gombjáról esik a szó, mit a múlt héten vettek le. A vihar által megbontott toronytető kijavítása 18 ezer koronába kerül. 4 ezer korona kellett az állásokra és a bontásra. 10,12,000 kor. kell az új bástyafalra. A moptani gömbös tetőt ugyanis nem újítják meg többé. Ehelyett a torony falát 3 méterrel emelik és bástyaszerűleg kiképzik. A kis lapos sisak tető a falon belől lesz s nem lesz alulról látható. A tűzoltók azt kérték, hogy az újraépítésnél a tűzorség igényeire is tekintettel legyenek. A toronnyal Debreczen egy ismert nevezetes épülete változik. Pusztul a régi Debreczen és épül az új.

— **A muzeum gyarapodása.** A városi muzeum május 27-től június 22-ig felette örvendetes módon gyarapodott. Ajándék tárgyakat kapott a következő urasszonyoktól és uraktól; I. a könyv- és kézirat részére Gömörvármegyei muzeum egyesület évkönyv; Hodossy Sámuel (Földes) 22 db. XVIII. XIX századbeli ok- és kézirat, Kovács Márton (Hadház) nyomtatványi Nagy Kálmán postás régi keresztlevél, Tóth Lajos városi tisztv. 1836-beli debreczeni szinlap Vigkedvő Mihály szomorujátéka. II. a régiségtár részére Mélt. özv. gróf Dégenfeld Gusztávné (Téglás) a Bérczay vagy Bökönyi Bek család hordszéke, Horváth Miklós (Hadház) középkori vasbalta, Karácsony Imre lelkész (Földes) 2 db. bronzkori véső, Molnár György lámpamester ágyu golyó, s a debreczeni régi szentmihály-utcai temetőhelyén talált koporsószegek s egy réz gomb, özv. Szekeres Jánosné hosszú Imrén (Földes) pusztai szentmihályi birtokán talált nagy gyöngyök, Tóth Julianna (Földes) 1848-beli nemzetőri lándzsa, Thurzó Neuderd főhadnagy urak parlagi pusztán talált kőbalta, törökövet, edénytöredéket és vasbalta él-része. III. a pénz-, érem és pecsétlő gyűjtemény számára, Balassa Sándor, Dávidházy Kálmán, Dankó Béla (55 darab), Kaderász Gyula, Kovács Márton (Hadház), Molnár György (30 db), özv. Nagy Lőrincné, Nagy Lajos (Konyár), Osztrák-magyar Bank üzletvezetősége (Bécs), bankó gyű-

temény. Pásztor Sándor, Rácz Gábor (Poroszló pusztai), özv. Szőlőssy Imrén (Földes) 5 db, Tóth Julianna (Földes) 4 db IV. a néprajzi gyűjtemény számára: Báránd községe rabláncokat Földes községe almáriumot, ke-repelőt, rabvasakat. Farkas Gábor (Hadház) rakottya quret. Hajduhadház városa rabvasat és békókat, Kiss Lászlóné (Földes) hajvarrótü, Kenéz Sámuel (Földes) különös alakú patkót, sarkantyút, Kovács József (Földes) ólmos botot, Kovács István virágos régi tálat, özv. Kádár Istvánné régi fali tükröt, Kóti Jeremiás (Hadház) vízfordó lapos kötél szövöt, Mikó József bőrfodoritót, gyalupadjával es gyalukésével, özv. Molnár Józsefné zsáktöltőgetésnél használt u. n. perencet, özv. Nagyviday Gergelyné (Földes) 2 cintányért Rácz Gábor (Poroszló pusztai) régi tálat és 2 tányért Saáp községe régi büntető eszközt, Sági József (Földes) erszényt. A muzeum május 27-től jun. 23-ig ajándékozás által 451, vétel útján 45. (nagyobb részt néprajziak) ásatásból pedig 200-nál több darabbal gyarapodott. A muzeum vezetői különös gondot fordítottak a Hajduság és Sárrét néprajzi emlékeinek gyűjtésére. A muzeum ugy helyben, mint vidéken több jellemző fénykép-felvételt is eszközölt.

— **Sport.** A debreczeni tornaegyesület igen értékes szerepléséről számolunk be a következőkben. Magyarország atletikai bajnokságaiért vasárnap folyt le a nagy nemzetközi jellegű küzdelem a Margit szigeti sporttelepen, nagyszámu előkelő közönség jelenlétében. Agilis tornaegyesületünk 2 tagjával pályázott a babérrért s óriási küzdelem után a debreczeni fiuk di-csőségét szerezték városuknak s együtöknek. Vadon Géza egyleti tag u. i. szenaciós 172 cm. magas ugrásával holtversenyben végzett Szigetivel (Mac), míg Zöld József, bár sérülten állott starthoz 164 cm. ugrásával 4-ik lett az ország legjobb ugrói között. Ezek között valóra váló nagy reménnyel nézünk a 7-iki jubileumi versenyelek elé.

— **Kitiltott „orfeum diva“** Herzog Rózát az ismert ál orfeumi divát és zsebtolvajnárt a rendőrség 30 napi elzárásra ítélte el. Herzog Róza ezzel nem volt megelégedve az ítélettel. Sekalta a büntetését s megfellebbezte a végzést, a tanács a rendőrség ítéletét azonban jóvá hagyta. Dr. Komlóssy Pál tegnap hirdette ki Herzog Róza előtt a tanács határozatát, — aki most már megnyuzodott, mert tovább vitelnek nincs is más foruma.

— **Debreczeni énekesek Nagyváradon.** A debreczeni dalegylet, mely diadallal járta be nemcsak hazánk nagyvárosait, hanem Konstantinápolyban, Bélgárdban, Fiumében és Lembergben is kitüntető elismerést szerzett a magyar dalnak. — augusztus harmadik hetében a révi barlanghoz rendez kirándulást. — Ez alkalommal Nagyváradon dalestélyt fog rendezni, melynek egész jövedelmét valamely városi jótékony célra kívánja felajánlani. A váradiak nagyban készülnek a dalegylet fogadására.

— **Zsebtolvajlások.** A két ünneppalatt a következő zsebtolvajlások történetek Budapestén: Drinek Ferenc munkásembernek ellopták az óráját, Fajta József bécsi kereskedőnek ugyancsak az óráját. Villamoson Schmidt Vilmos szerkesztő 300 korona értékű, a rákosszentmihályi vicinális állomáson Giraich Arnold butorkereskedő 500 korona értékű és a Zöldike vicinális állomáson Kabók István hivatalnok 130 korona értékű óráját és láncát, míg a Városligetben Enter Samu címfestő ezüst órája és aranyláncá került tolvajkézre.

— **Titok**
nár Lajosné állított néhány led leány s me termázsás bór és női ruhanem Molnárné eleget utóbb azonban a bóröndben es Felvitette tehát rendőrséghez. A mindazokat, ak nemü veszték

— **Sérté**
Debreczen város körzete ezidősz dennek dacára engedélyt adó sertés keresk 180 hizott ser az éjjel utnak

— **Meg**
mikepérsi gac lacot akart e hentes üzletbe abban a pillan gos gazdát, a A döglött mal ellen megindít

— **Mag**
zenekara ma, rálynő szálló versenyezni.

— **Tett**
rendőrségnek és Makula M területéről ki azonban a he K. A. asszony ki. A rendőrs és 30 30 nap

— **Talá**
templom kör tatott pénzzel a belvárosi re utca 23. szám arany nyakék a belvárosi k

— **Gyó**
szerencsém a tudomására h zett gyógyszer alatt július vát's Nándor

— **Isk**
négy osztály fiúiskolában évre szóló fo 10—12-ig fo

— **Ku**
szijjak, ko ostor nye Kossuth-ut

— **Az**
közkedvelt M ton kaphatól divat üzletéb

— **Má**
Darvas Ede csőd tömegb Kapható mé lüster köpe mosó csipke áruk most n adva. — Be nagy tükr, posztó függ

— **Ha**
utca 26. sz den törzsbe tesre utólag kölesönt fo nem kell a fizetni, mive s benfoglalt

— **Titokzatos bőrönd.** özv. Molnár Lajosné debreczeni lakosnőhöz beállított néhány nappal ezelőtt egy cseléd leány s megkérte, hogy egy több né-
termázsás bőröndnek, — melyben férfi és női ruhaneműek vannak adjon helyet, Molnárné eleget tett a leány kérésének, utóbb azonban az a gyanuja támadt, hogy a bőröndben esetleg lopott holmik vannak. Felvitette tehát a titokzatos bőröndöt a rendőrséghez. A bűnügyi osztály felhívja mindazokat, akiknek esetleg ilyen ruhanemű veszték volna el, jelentkezzenek.

— **Sertés szállítás Debreczenből.** Debreczen város ötödik állategészségügyi körzete ezidőszerte zár alatt van. Mindennek dacára a földművelési miniszter engedélyt adott Szücs József debreczeni sertés kereskedőnek arra, hogy kőbányára 180 hizott sertést szállítson. A sertéseket az éjjel utnak is indították.

— **Meggátolt vásár.** Végvári Péter mipepécsi gazda tegnap két döglött malacot akart eladni egyik Dégenfeld téri hentes üzletben. A rendőrség azonban ép abban a pillanatban kapta rajta a furfangos gazdát, amikor a pénzt átkarta venni. A döglött malacokat elkobozta és Végvári ellen megindította a kihágási eljárást.

— **Magyary testvérek** jóhírű zenekara ma, szerdán este az Angol Királynő szálló udvari éttermében fog hangversenyezni.

— **Tetten ért zsebtolvajok.** A rendőrségnek jó ismerősei Kolompár Mari és Makula Mária zsebtolvajnok. A város területéről ki is vannak tiltva. Tegnap azonban a heti vajúrra visszatértek s ott K. A. asszony zsebéből öt koronát loptak ki. A rendőrség azonban tetten érte őket és 30 30 napra lecsukatta mindkettőjüket.

— **Talált tárgyak.** A róm. kath. templom környékén egy pénztárcza találtatott pénzzel. Igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál. Hatvan utca 23. szám alatt. — Találtatott egy arany nyakék, igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi kapitányságnál.

— **Gyógyszertár megnyitás.** Van szerencsém az érdeklődő közönség szíves tudomására hozni, hogy Csokonaihoz címzett gyógyszerüzemet Mester-utca 43. sz. alatt július hó elsején megnyitottam. Kovács Nándor gyógyszerész.

— **Iskolai beiratás.** A debreczeni négy osztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában (Nemzetőr-u. 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12-ig fogadja el az igazgatóság.

— **Kutya szájkosarak, nyakszijjak, korbácsok, vezető szijjak és ostor nyelék Mentze áruházában Kossuth-utca 4.**

— **Az általam forgalomba hozott** közkedvelt Manilla kalapok 1.50-ével folyton kaphatók a „Nyakkendő király” uri divat üzletében a főposta mellett.

— **Már csak rövid ideig** tart a Darvas Ede Piac utca 24. szám alatti csőd tömegből fenn maradt áruk eladása. Kapható még négy választékban utazó lüster köpenyek, selyem alsó szoknyák, mosó csipke blouzok, gyermek ruhák. Az áruk most már becsáron alól lesznek eladva. — Berendezés még kapható, három nagy tükör, gáz lüster, kirakat lámpák, posztó függönyök.

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat s befoglaltatik.

— **Szalmaözvegyeknek** csak úgy kellemes a nyár ha vacsorázni a Dréher nyári kerthelyiségébe jár.

— **Olosó és szép legyezők Mentzenél Kossuth u. 4. sz.**

— **Ki akar szép lenni?** Erre a kérdésre bizonyára igennel fognak felelni összes nő olvasóink. Igen ám, de a szép isteni adományában nem részesülhetett mindenki s így azon kell igyekezni, hogy az arcbőrt szépítsük s a szépséghibákat eltüntessük. Ilyen biztos szer azonban nagyon kevés van, de ezek közt az első helyet bizonyára Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész „Fáy”-féle arczkrémje foglalja el, mely pár nap eltelte meglepően eltünteti szeplőt, májfoltot, pörsené t, pattanást és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket s még koros egyéneknek is üde arczszínt kölcsönöz. 1 tégely 1 korona, hozzá való Fáy-szappan szintén 1 korona.

A méltóságos házasság-közvetítő.

— **Megható szerelmi regény.**

— **Óvónő és segédjegyző.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 2.

Még a tavasszal történt, hogy egy torontálmegyei községből a szegedi bábaképzőbe jött egy fiatal alig 18 éves lány, akinek azonban már az uton megérkezett az anyai áldása egy gyönyörű kis leány képében.

A kis mama betegen jött be a bábaképzőbe. de a gondos és körültekintő ápolás hamarosan jobb kedvre derítette s már meg lehetett tőle kérdezni, hogy kit értesítsenek az apai örömeiről.

A kis mama pirulva vallotta meg, hogy biz a csöppség törvénytelen, szégyenkezett egy ideig, de végül győzött benne mégis az anyai büszkeség s elutogta, hogy tudassák az eseményről falu jának segédjegyzőjét, mint apát. A levél el is ment, de válasz nem érkezett rá.

Ugy tetszett, hogy ott nem hasonló nagy az öröm. Irtak tehát neki másodszer is, majd hogy ismét eredménytelenül, most már a jegyzőt értesítették, hát ha így biztosabb lesz.

A jegyző aztán válaszolt is. Lefestette segédjét, mint a szorgalom és tisztesség mintaképét, aki szereti a lányt, el is venné, ha — akár egymaga is meg tudna élni.

Szegény törvénytelen fiu, akit korán igába vett az élet iskoláit is félbe kellett ezért hagynia. Jelenleg igyekezetével és szakértelmével akarja pótolni azt, amit elvett tőle a sors. Hogy a gyermekkel mi lesz, azt még a jegyző ur sem tudta.

Igy teltek a hetek, a kis óvónő már nem merészelt visszamenni állásába, ott maradt a gyermekmenhelyen ápolónőnek. Megvolt a tisztaság, fizetése, sőt szerelme gyümölcsétől sem kellett elszakadnia. Várt valami névtelen csodára, minden keserűséget a piaci leány viruló egészsége, puha két kis karjának kapkodása oszlatta el.

Akkor történt a csoda. Meglátogatta a mintaszerű intézetet Ruffy Pál miniszteri tanácsos, az állami gyermekmenhelyek országos főfelügyelője, s tudomást szerzett erről a megható históriáról.

Ruffy — aki egyébként is költői lelkületű ember, — mélyen meghatóta a dolog, azonnal levelet írt a segédjegyzőnek és megkérdezte: hajlandó e a leányt elvenni, ha szerez neki egy hatszázforintos állást? Erre már express válasz érkezett. A segédjegyző tudatta, hogy mikor jön ő maga is. A kis segédjegyző, mikor a tanácsos elé került, oda volt a boldogságtól, keserves panasza felolvadt a gyönyörben, elmondva, hogy egyetlen

vágya a leány, de olyan koldus szegények voltak, hogy gondolni sem tudott a házasságra. Eddig azért nem válaszolt, mert bélyégre valója nem volt, de a méltóságos ur levelét felmutatva, a falubeli kereskedő kész örömet nyitotta meg pénztárát s nyomban kölcsönzött neki öt forintot.

A napokban fejeződött be a regény. Az elhagyottak és árvák nemeslelkű gondviselője, Ruffy Pál, megszerezte a fiúnak az állást, sőt gondoskodott róla, hogy a lány is hozzájárulhasson keresetével a háztartás gondjaihoz. Az esküvőt Szegeden tartották meg, tanuként dr. Turcsányi Imre, a gyermekmenhely igazgatófőorvosa és Fixner Ferencz gondnok szerepeltek. A két ifju lélek még a templomban sem fojthatta el zokogását, végtelen boldogságukban, a mint egymásra borultak, könnyessé vált a szeme a jelenlévőknek is.

TAVIRATOK.

— **A képviselőházból.**

Budapest, július 2. Egy óra után a nyílt ülésen Tuskán Gergely és Zagorác István szólaltak fel s határozati javaslatot terjesztettek elő, a mit nem fogadtak el. Magdics Péro beszédét akarja elmondani, a Ház az engedélyt megadta neki. Ezután az ülés véget ért.

— **A horvátok obstrukciója.**

Budapest, július 2. A horvát képviselők ma este értekezletet tartottak, a melyen szóvá tették Rakovszky István mai eljárását. Határozatot nem hoztak. Megvárják a bánnak Wekerlével való tanácskozásait, a melyek holnap lesznek. Zágrábból jelentik, hogy az egyetemi hallgatók gyűlést tartottak a melyen a magyar ipar bojkottálását mondtak ki.

— **Nagyszabású szélhámosság.**

Berlin, július 2. Egy idevaló nagy ékszerüzlet tulajdonosa a rendőrségnél feljelentést tett egy Luppe nevű színész ellen, aki 400 ezer korona ékszeret csalt ki a cégtől. Az ékszereket bizományba vette át. A színész megszökött s mindenféle körorzik.

— **A mentelmi bizottság ülése.**

Zágráb, július 2. A mentelmi bizottság ma ülést tartott, amelyen a Vajda ügyet tárgyalták. A kihallgatott képviselők vallomását jegyzőkönyvbe vették. A legközelebbi ülésen határozatot hoznak.

— **Zichy Aladár Budapesten.**

Budapest, július 2. Zichy Aladár a király személye körüli miniszter ma Budapestre érkezett s tárgyalásokat folytatott Wekerle miniszterelnökkel és a kormány több tagjával.

— **A portugáli forrongás.**

London, július 2. A Daily Express jelenti Lisszabonból: Az összes lissaboni csapatok fegyverben állanak, mert attól félnek, hogy új zavargások fognak kitörni. Carlos király megígérte a miniszterelnöknek, hogy szükség esetén jóvá fogja hagyni és szentesíteni fogja az

összes alkotmánybiztosítékok felfüggesztését, ha kitűnnék, hogy az ellenzékét másképp nem lehet megsemmisíteni. Ez pedig azt jelenti, hogy kihirdetik az ostromállapotot.

Az oroszországi események.

Moszkva, július 2. A rendőrség egy szociáldemokrata titkos nyomdát fedezett fel, melyben a Horba című törvényesen nem engedélyezett lapot nyomták. Ott nyomták továbbá a дума feloszlás alkalmából terjesztett forradalmi felhívásokat. Három asszonyt és egy férfit tartóztattak le, kik a nevüket nem akarják megmondani.

Az osztrák kultuszminiszter betegsége.

Bécs, július 2. Marchet közoktatásiügyi miniszter betegsége régi influenzájának újabb kiújulása. Bár ebből a miniszter immár fölépült, bizonyos ideig kénytelen lesz magát kimélni. A miniszter levegőváltás céljából a legközelebbi napokban körülbelül egy hétre eltávozik Bécsből és ennél fogva csütörtökön eszik a közoktatásiügyi miniszteri kihallgatás.

Tíz éves rabló.

Kifosztott iskolás fiúk.

Expresz tudósítás.

Budapest, július 2

A Sternberg Ármán és testvére cég egyik belfagya, Sternberg Manó tegnap megjelent a főkapitányságon és ismeretlen tettes ellen panaszt téve, a következő történetet mondotta el:

— Két kis fiú, a 9 éves Andor és a 6 éves Tibor tegnapelőtt azzal távoztak el hazulról, hogy a seiyemhernyők részére eperfaleveleket hoznak a városligetből. A fiúk már többször mentek el egyedül eperfalevelekért és így ez alkalommal is elmentek őket.

A két gyermek az Erzsébet királyné-úton ment lefelé a vasuti uttestig, a melynek tulsó oldalán eperfák állnak. A mikor a két gyermek ide elért és készült az egyik fára felmászni, egy ottani holtvágányon álló vasuti kocsiból egy körülbelül 10 éves rongyos ruhájú fiúgyermek került elő, a testvérek elé ugrott, revolvert szegzett feléjük és azt kiáltotta:

— Se szó se mozdulat, mert agyonlőlek!

A fiúk meg nem mertek mozdulni, mire a kis vasuti rabló egészen amerikai mintára, ahogyan mozgóképeken láthatta, rájuk parancsolt:

— Fel a kezekkel!

Azután a revolvert balkézre vevé, jobbajával pedig hozzálátott a fiúk megmozgatásához.

Miután az idősebbiknél csak 8 fillér pénzt talált, pofonvágtat és megrugdalta, azután pedig elvette nadrágtartóját, kék vászonbluzát és apró dolgokat. A kisebbik fiúnál egyetlen fillért sem talált, tehát megverte, elvette a vállán csüngő pléhdobozt a benne lévő elemőzsiával, aztán visszavonult rablóvárába, a vasuti kocsi. A rendőrségen a kis rabló ellen megindították a nyomozást, dacára annak, hogy a rablókaland meglehetősen fantasztikus és valószínűtlennek tetszik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Eljegyzési értesítő E címmel jelenik meg egy időszaki folyóirat K. Ernő szerkesztésében és kiadásában. A jegyepárokat érdeklő közleményeken kívül hozza héthétről kéthétre a legújabb eljegyzési híreket s emellett különös szeretettel a hirdetésekre fekteti a fősúlyt. A hirdetési rovat kapcsán — mint Budapestről írják — támadt most keletkezés a szerkesztői adónak. Több kereskedő csalás miatt jelentette fel. K. Ernő még a múlt év őszén több céget keresett fel hirdetések gyűjtése céljából. A megrendelőknek felette előnyös ajánlatokat tett. Kötelezte magát, hogy időről időre az összes jegyepároknak megküldi lapját s ahhoz egy nyugtakönyvet csatol a következő felirással: „Minden jegyepárnak ingyen ad el a lap kiadási-vátala egy ötven korona értékű nászajándékot, ha a nyugtakönyvben felsorolt kereskedőcégeknek legalább 500 korona értékű bevásárlást eszközöl; ez a ígéret azonban csak arra az esetre áll, ha a jegyepár legalább 5 füzetben vásárol és a vásárlás összegét külön bejegyezteti. Mintegy 40 kereskedő felült a csábító ígéreteknek és feladta hirdetését. De amikor mintegy nyolc hónap alatt senki sem jelentkezett, aki a hirdetésre és a nyugtakönyvre hivatkozott volna, a cégek gyanút tápláltak és vizsgálni kezdték az „Eljegyzési Értesítő” jegyepárainak ki- és holétét. Kiderült gyorsan, hogy a nevek legnagyobb része kifundált név, vagy pedig már házasságot kötötteknek felsorolása. A feljelentés folytán a bíróság mintegy husz tanút hallgatott ki s meg tartott tárgyalás után a vádlottat az enyhítő körülmények figyelembevételével és a 92. § alkalmazásával két heti fogházra ítélte. A vádlott felebbezett.

REGENY-CSARNOK.

Az utazó csoda.

115. Fantasztikus regény.
XVIII FEJEZET.
Csempészek közt.

A szökevények nem maradtak sokáig a városban.

Carbagnac kapitány vallomása alapján utlevelet kaptak. A kényes kérdéseket elkerülték és mintán a tengerből kihalászott emberek nem igen szokták magukon hordani összes azonossági irataikat elnézéssel voltak irántuk.

Pénzkimelés okáért gyalog indultak el, bár szándékuk volt néha igénybe venni a vasutat és a gyorskocsit is. Összes podgyászuk befér egy kis batyuba, melyet a bot végére akasztottak.

Szótlanul haladtak, mindegyik ugyanazon gondolatnál volt elfoglalva.

Az előttük húzódó poros ut mentén görbe hajlott fákat rázott a forró szél.

Az öszvérek patái alól vöröses porfelhő emelkedett, az ut pedig hol eltűnt egy mély víz mosásában, hol újra megjelent egy partján.

— Messze, a kéklő hegyek mögöl minduntalan egy-egy francia vámuőr arnyképét vélték fölismerni.

Annyira vágyódtak a haza földje után, hogy néha teljesen megfélekedtek a rájuk váró veszélyről.

Sikerül-e majd nekik átesezni a határon, hol ezer őrszem leskelődik, még pedig leginkább az olyan szegény emberre gyanakszik?

Aztán, ha szerencsésen francia területre lépnek bejuthatnak-e Párisba ismeretlenül?

Testi jólétük kihatott azonban lélek-

állapotukra is és sokkal nyugodtabban érezték magukat, mint az előző napokban...

Folytatása következik.

Csizmadiák, czipésmesterek,

valamint **segéd munkások** állandó jó kereset mellett munkát kaphatnak >>><<

Moskovits czipőgyárában,

Nagyvárad Kossuth-utca.
Ajánlkozni lehet levél útján is.

Donogán és Somossy

DEBRECEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehőrnemű,
Angol ruhavászon, batist,
kreton, zephyr. Mosó székely férfi ruha szövet. <

Óriási szőnyeg raktár!!

Gerébi telepen,

a Szatmári vonal-felé eladó 482 négyszögöl föld, 350 négyszögöl szőlő ültetményrel, mely évente termel, rajta levő épületekkel együtt eladó.

Czím ugyanott megtudható az eladónál.

Vasáru-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. 6. közönséget m. t. vevőimet értesíteni, hogy

vas-áru üzletemet

folyó évi augusztus elején a kereskedelmi és iparkamara épületéből **Csapó utcára**, a volt Pásztor Gyula és Társa-féle üzleti helyiségbe helyezem át.

Tisztelettel
NÁNÁSSY LAJOS,
vaskereskedő.

Jelenlegi üzlethelyiség Piac-u. 69. sz. alatt kiadó.

Eladó tagbirtok.

Debreczen város földjével határos H.-Bagosi tagon, 100 hold föld, dohány és egyéb terméssel rajta levő épületekkel kedvező feltételek mellett örök áron eladó. Elég vételhez 3000 forint a többi értéke teher maradhat, esetleg bérbe is kiadó.

Értekezhetni lehet H.-Bagoson az eladó tagon Szabó Sándor tulajdonossal vagy Hajdu-Böszörményben 298 sz. alatt.

Uveg, tükör, porcellán és zománczott edényeket a legolcsóbban árusít
Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület tüvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönöztenek.

Tavaszi idényre

megérkeztek remek kivitelbe
sima és mintás szövetek, kacskás és csikos blouz kelmék.

Delinek . . . . . 30 krtól.
Blouz selymek 120 krtól.
Férfi ingek . . . 120 krtól.
Gallér . . . . . 13 kr.
Kézélő . . . . . 20 kr.

Gyermek kötények, reform és empirben dus választék, fehér és színes alsó szoknya 120 krtól.

És sok fel nem sorolt áruk dus választékban, olcsó árakban kaphatók

Doszpoly János Utóda

Főter, Tisza palota.

Műasztalos műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet **Teleky-utca 16. szám alól. — Péterfia-u. 1. szám alá** helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó **műbutorok, lakás berendezések** u. m. háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha továbbá **üzleti, irodai, gyógyszerár és templomberendezéseket.**

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgálok. — Kifogástalan és izléses jó munkáért szavatalok.

Guzswald József,

műasztalos. Péterfia-u. 1. sz.

Figyelmeztetés.

A t. gazdálkodó és géptulajdonosok becses figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett és tetemesen megbővített **zsák- és ponyva raktáramat, zsák- és ponyva kölcsön intézetemet.**

Raktáron tartok: mindennemű vizhatlan és nyers ponyva vásznakat, kender-, len- és juta zsákokat, heveder, kötél és zsinag árukat a legolcsóbb napi áron.

Vas J.

zsák- és ponyva kölcsön-intézete
Széchényi-utca 6.

Szőlő terület eladás.

Az Érmelléken levő Szeődemeter községben a dr. Kindris Gábor szabadkai törvényszéki bíró szőlőjének szomszédságában az u. n. „Nagyhegy”-en, mintegy 50—60 kat. hold

szőlőföld

előnyös feltételek mellett eladó.

Értekezhetni Virág Albert körjegyzővel Szeődemeteren. (Szilágy m.)

ZALAIMÁRK tanár

(Városi bórpalota 2. sz. III. kapu, 2. emelet.)
Szép és diszirással egybekötött

német társalgási tanfolyama

július hó 3-án kezdődik és tart 2 hónapig.

Egy kulturnyelv sikeres elsajátítása: **beszélő és írói képessége,** csoportos oktatás mellett csak a nagy szünetek alatt lehetséges, midőn legfeljebb 10 növendékkel naponta 2 órai lelkiismeretes vezetés mellett két hónap ugyanannyi évvel ér fel.

Beiratás naponta 10—12 ig. Tandíj 40 K.
Nyilvános vizsga és iráskiállítás.

Kulcsár József
bronzműves
Debreczen,
Szent-Anna-u. 6.

Készít mindennemű **bronzárakat, légszesz, acelylen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását** petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (kombinált.) — Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad

gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben
3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernőgyárban

Merkler Soma, Piacz-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltenek.

Bankegyesület

részvénytársaság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság” működését Piacz utca 72. szám alatti üzlethelyiségekben f. é. márczius hó 1-én kezdte meg és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alapítóké 800.000 kor.

Leszámitól váltókat, utalványokat, nyitottételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra,

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvessz tőzsdei megbízásokat.

Efogad betéteket könyves-kére, folyó (chek) számlára és pénztárjegyekre.

Minden egyéb bankügylet kötésére vállalkozik.

Debreczen, 1907. márczius hó 1-én.

Az igazgatóság.

Utolsó hét!

500 izzófény. 1000 kényelmes ülőhely. 10 ivlámpa.

a világ legnagyobb és legjobb mozgófénykép vállalata.

Narten-féle

BIOSKOP

Debreczenben a Szénvásártéren felépített óriási pavillonban.

Szenzációs előadásokat tart minden másnap műsorváltózással.

Kezdődik: Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznap 7 és 9 órakor.

Műsor Junius 3-án.

A halottak kifosztása Jantinál

Motor csolnakverseny Monakóban

Divatós laboratorium

A birkozó felesége

A szerencsétlen nap

Kalótól a Pyramisokig

Gyermek és cinderkalap

Nagyhácsi végrendelete

Boszorkánymesterés a pillangó (színezett)

Egy nadrágtörténete

A telefonnál

Az eltűnt hercegné

Pierott bosszúja

Zenész álma

Arab bűvész (színezett)

Revolver vagy páinka

A tenger tündérműve (viráge)

A szemtelen bolha

Juliiska a kaszárnyában

Az esti előadásokon egy elsőrangú zenekar fog játszani.

Előadásainkat mindenféle kedvezőtlen időszakban is megtartjuk.

Helyárak: Páholyülés 5 személyre a 1 kor. Számozott I-ső hely 80 fill, II hely 50 fillér, III-ik hely 30 fillér. Iskolásgyermek 1-ső és II-ik helyen felhelyárat fizetnek.

A számozott helyekre jegyek kaphatók egész nap a kinematográfnál.

Műsorváltóztatás fentartva.

kiváló tisztelettel

Narten György,

magánmérnök, tulajdonos

Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége Piacz-u 72.

Legjutányosabban készít villamos világítási és villamos erőátviteli berendezéseket.

Szakszerű utbaigazítással, költségtétellel és rajzokkal bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek és szerelvények dus választéka.

Értesítjük a t. közönséget, hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük **Külső vásártér, Arany János-utczával szembe.**

Együttal felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy **szén raktárunk mellett** állandóan raktáron tartunk

meszet, czeementet

és mindentéle építkezési anyagokat, a mit a legjutányosabb árban számítunk.

Szíves pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásának tessék válaszolyeget csatolni.

Özvegy, magános gazdálkodó ember keres tisztességes, jóra való özvegy nőt komoly szándékkal gazdasszonynak, 50 évesig lehet. Ajánlkozótól kérek biztos címet e lap kiadóhivatalába „sürgős jellegre.”

Gép és szakvarrónó, valamint egy ügyes szolga felvétetik Vass J. Széchenyi-u. 6.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatti bejárat.

Friss kaszálású zöld luczerna ölenként 3 krajczárért kapható ifj. Csengeri Ignácznál a kertben.

Harisnya vásár. Női-, férfi és gyermek harisnyák óriási választékban meglepő olcsó árakon kapható Márton Gyula üzletében, Bika szálloda mellett, fejlesek és új harisnyák köttetnek, jutányos árban készítettnek.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedélyben részesülnek.

Eladó egy nagy kávé pergelő és egy nagy cukor daráló Kontsek Gézánál.

Asztalosok és festők figyelmébe. Egy kiló firnájsz 36 krajczárért kapható Darvas Miksa fűszer üzletében Teleky u. sarok.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádópos-utca 2.

Csizmadia tanoncokat

napibér fizetés mellett szegődtetünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és árucarnoka. Debreczenben. (Margit fürdő.)

Keresek cserébe egy házat földért Debreczenben. Érdeklődők forduljanak Fohn József zsáküzletébe Debreczen Petőfiter 6. szám.

Előszoba, konyha és kerti butorok állandóan nagy választékban kaphatók és megrendelhetők Vági Török Bálint-utca 24.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Egy használt vetőgép és egy kaparó gép eladó. Értekezhetni Csemete-utca 11. szám alatt.

Tanuló Tapettázáshoz valamint a festészet-hez felvétetik 6 osztály képzettséggel Thieszen H és fia műfestő cég.

Előnyösen ósmert üzletünket a bérházból ismét vissza helyeztük a Simonfi-utca 6. sz. alá. Dusan felszereltük n. m. férfi és női felöltők, férfi és női divat szövetek, szőnyeg, ágycs és asztal terítők, csipke és szövet függönyök, minden cikknek csékely heti és havi törlesztésre beszerezhetők Adler Sándor és Társánál.

Dzircon kaptárak olcsón eladók Kontsek Gézánál.

A Bocskay hadinöpe című könyvek leszállított árban kaphatók a kiadóba.

Egy 14-17 éves fiu küldöncznek jó fizetés mellett felvétetik. Czim a kiadóba.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piac-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapest, festékgy rának festékével.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

A Fötéren egy 2 szobából, előszobából álló uri lakás kiadó. Czim a kiadóba.

Egy szép függő lámpa olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Kiadó Bethlen-utca 12. szám alatt két külön bejáratu esinosan butorozott szoba kertre nyíló ablakkal.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telekkönyvi vizsgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégnél Debreczenben 2 k. 10 fillér be-küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Hajdusági Hajuszpedrő.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁDI PEDRŐ-vel.

Védjegy.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő :

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496. sz.

Legbiztosabb szépitőszér a Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztá-talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá-való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszeri gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496. sz.

NAPERNYŐK

Franczia P. D. jegyű fűzők, arcztályolok, divat övek, csipke és selyem sálók, ballist és csipke gallérok, nyakkendő, kesztyűk, gyöngy és bőr divat táskák, csipkék, szalagok, selyem kendők

legolcsóbb szabott árban.

Harisnyák nők, férfiak,

gyermekek részére állandó nagy választékban

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítottatt 1842. évben.

Ha **köszvényben** vagy **osuzban** szenved, ha **rheumaticus bántalmak** gyöttrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamo

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb **köszvényes** vagy **osuzos** betegségeket, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa balzsam a balzsamok királya

mert **hatása gyors s biztos**. Mint lob és daganatosztató szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a **tölgyfa balzsam a legjobb szer** a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen fel-talált összes szerek között.

1 üveg tölgyfabalzsam ára 1 korona 50 fillér.

Kapható

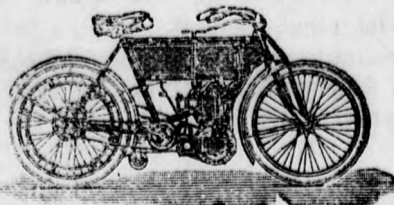
Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában

Debreczenben.

Rozenberg és Hammer

DEBRECZEN, Piacz-utca 8., a kereskedelmi akadémia palotájában.

Fióközlet Hunyadi-utca 11. szám. — A vasuti utvonalon.

Kerékpárok és alkatrészekről árjegyzéket **ingyen** küldünk. A legnagyobb kerékpár raktár, kerékpár alkatrészek, gummik óriási raktára, meglepő olcsó árak. Egyedüli képviselése a hírneves „Puch“-féle kerékpárnak. „Elite“ kerékpárok, a legkedveltebb és leg-szebb modellek.

De

E.L. Helyben Egy hóra... Negyedévre...

Kom

Barabásban egy poharban, hogy zeti kormány-lun, — jeg képviselő, a szokta kedve-ről való apró

Barabás megmosta a a kulisszák eljár a szája hogy Barabá el a kormány ország, hogy hül áll.

Ezt az a gesitette a h nek természe kormány tag

De van neki. Ez a h vesen látja a gyarországról ványosságnak teszi kormány

— Na kezik — s mentben fol Wekerle jele

Történ

— Tehát Huszejnit, — hez — Bizon ket, amelyeke — Igen, hogy kiszámít olyan mint macskája. Azt gyona dacára sem merészke félt Huszejnit gyönyörű.

— Igaz szebb nőt nem kívánok neked god épp oly milyen sajnos Szadik d karcu és báto teremtvé. A sz dításától sem

Hol t